

ÇOCUK İHMAL VE İSTİSMARI

İhmal Nedir?

İhmal; barınma, yeme-içme, eğitim, denetim, sevgi, tıbbi bakım gibi gereksinimlerin karşılanmaması ve yaşa uygun olan bakımın verilmemesidir.

İstismar Nedir?

İstismar; Çocukların, bakımını yapan kimseler ve diğer yetişkinler tarafından fiziksel, duygusal, zihinsel veya cinsel gelişimlerini engelleyen ya da beden veya ruh sağlığına zarar veren, kaza sonucu olmayan durumlarla karşı karşıya bırakılmasıdır

İstismar Türleri

Fiziksel İstismar: Çocuğun kaza dışı sebeple yetişkin tarafından yaralanması , şiddet görmesi örselenmesidir

Duygusal İstismar: Çocuğun gereksinim duyduğu ilgi ve sevgiden yoksun bırakılması ya da çocuğun duygu ve düşüncelerine ilişkin yetişkinlerin uygun olmayan tepkiler vererek çocuğun psikolojik hasara uğratılmasıdır. Reddetme, aşağılama, umursamama, yıldırma, yoksun bırakma, davranış bozuklukları sergilemesine göz yumma duygusal istismarın türleridir.

Ekonomik İstismar: Çocuğun gelişimini engelleyici, haklarını ihlal edici işlerde ya da düşük ücretle, iş gücü olarak çalışması veya çalıştırılması olarak tanımlanmaktadır.

Cinsel İstismar: Çocuğun, bir erişkin tarafından cinsel isteklerinin doyumunu için kullanılması ya da kullanılmasına göz yumulmasıdır.

- Özel bölgelerine dokunması veya dokundurması
- Teşhircilik yapması
- Fuhuşa zorlanması
- Çocuğun yanında cinsel içerikli görüntüler izlenmesi veya izlettirilmesi

Cinsel İstismara Uğrayan Çocuğun Tepkileri

Çocuğun algı ve tepkileri, istismara uğradığı yaşa ve bulunduğu sosyo-kültürel seviyeye göre değişim gösterebilir. Bununla beraber genellikle ilk olarak çok korkup içine kapanır. Hemen sonrasında suçluluk, kaygı ve öfke duygularıyla birlikte ağır depresyon belirtileri gelebilir. Çocuk kendisine yapılan cinsel istismarın nedenini ve boyutunu kavrayamayabilir, bu konuyu nasıl ifade edeceğini bilemeyebilir ya da kendisine inanmayacaklarını düşünebilir. Bu nedenlerle istismarı paylaşmaya cesaret edemeyebilir. Kendisini baskı altında hisseden çocukta bir süre sonra aşağıda sıralanan birtakım belirtiler görülebilir.

Yeme ve Uyku Bozuklukları
Yabancılardan Korkma
Evden- Okuldan Kaçma

Arkadaşlardan Uzaklaşma
İçine Kapanma,-Depresyon
Sık Ağlamalar

Karın ve Baş Ağrıları
Kirlenmiş Hissetme
Özel Bölgeleriyle sık sık ilgilenme

Doğru Bilinen Yanlışlar

 <u>YANLIşLAR</u>	 <u>DOĞRULAR</u>
Çocuklar cinsel istismarı hayal güçlerinin genişliği nedeniyle uydururlar	Çocuklar bu konuda genellikle yalan söylemezler, ilk kural çocuğa inanmak olmalıdır
Çocuklar olan biteni çabuk unuturlar	Cinsel istismar çocuğun ruhsal ve fiziksel sağlığı açısından ciddi derecede zarar vericidir
şirin ve cazip kız çocukları, evden kaçan çocuklar, ihmal edilmiş çocuklar potansiyel kurbandır	Kurbanlar yüksek sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel gruplardan da olabilir
Parklar, genel tuvaletler, ıssız sokaklar, karanlık yerler, boş inşaat sahaları tehlikeli bölgelerdir	Olayın olduğu yer genellikle ev, okul gibi çocuğun içinde bulunduğu yakın çevresidir
İstismarcılar genellikle yaşlı ve yabancı erkeklerle sokaktaki serserilerdir	Olguların %80-95'inde istismarcı 20-40 yaşları arasındaki, kurban tarafından tanınan evli ve çocuklu erkeklerdir

Bir Çocuğun İstismar Edildiğinden Kuşkulanıyorsanız...

- Bu durumu ilgili kişiye, okul müdürüne ya da rehberlik servisine hemen haber verin ve gelişmeleri izleyin.
- Bir rapor hazırlamak ya da raporun hazırlanmasını sağlamak için ya da yetkili kişiye bildirmeniz için sadece "Mantıklı kuşkular" yeterlidir. Doğrudan kanıt sağlamanız gerekmemektedir.
- Okul yetkililerinin çocuğun ailesi ya da bakıcısıyla iletişim kurmaları tavsiye edilmemektedir.

"Unutmayın! Siz bir öğretmen olarak istismar ya da ihmal olayını kanıtlamakla yükümlü değilsiniz. Siz sadece konuyla ilgili şüpheleriniz olduğunu bildirmekle yükümlüsünüz"

Suçu Bildirme Yükümlülüğü

Kanun, bazı kişilerin görevleri sırasında bir suç işlendiğini öğrenmeleri halinde, bu durumu ilgili makamlara bildirmelerini zorunlu tutmuş ve bildirmemeleri halinde cezalandırılmaları konusunda düzenleme getirmiştir. Örnek olarak bir öğretmen, öğrencisinin aile içinde veya okulda fiziksel ya da cinsel istismara uğradığını öğrendiği anda, ilgili makamlara başvuruda bulunmak zorundadır. Başvuruda gecikmesi, çocuk için zarar doğuracağından cezanın tespitinde etkili olacaktır.

Bu husus TCK'nin 279. maddesinde düzenlenmiştir. "Kamu adına soruşturma ve kovuşturmayı gerektiren bir suçun işlendiğini göreviyle bağlantılı olarak öğrenip de yetkili makamlara bildirimde bulunmayı ihmal eden veya bu hususta gecikme gösteren kamu görevlisi, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır."

Çocuğun ruh sağlığı düşünülerek; cinsel istismara uğrayan çocuğun farklı kişiler tarafından sürekli ifadesinin alınmasına müsaade edilmemeli. Uygun zamanda, bu konuda bilgisi olan rehber öğretmen, psikolog veya çocuk şube birimleri sürece girdikten sonra ifadesi alınmalıdır. Çünkü, çocuklardan sürekli aynı olayı anlatmalarını istemek, onları olumsuz etkileyecektir.

İstismara Maruz Kalan Çocuklar İçin Nerelere Başvurulabilir?

- Savcılığa dilekçeyle bireysel başvuru
- Rapor ile birlikte kurumsal başvuru
- Polis İmdat 155
- Jandarma İmdat 156
- Sosyal Hizmetler 183
- Sağlık Bakanlığı- Çocuk İzlem Merkezi (ÇİM)

